

1. Про додаткові заходи з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки під час проведення виборів Президента України у 2019 році : Розпорядження КМУ від 20 березня 2019 р. № 198-р / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-2019-p>.

2. Про заходи з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки під час проведення позачергових виборів до Верховної Ради України у 2019 році : Розпорядження КМУ від 19 червня 2019 р. № 442-р/ Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2019-p>.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства : Пояснювальна записка до проекту Закону України від 26.04.2018 № 8270-2 / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=8270-2&skl=9.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства : Проект Закону № 8270 від 13.04.2018 р. / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63864.

Дума А.А.

курсант факультету підготовки
фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сердюк Л.М.

кандидат юридичних наук, доцент
кафедри теорії та історії держави
і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИБОРІВ

Перевага політико-правових цінностей міжнародних виборчих стандартів стала очевидно наприкінці ХХ ст., внаслідок зростання міждержавної інтеграції та зміцнення міжнародних господарських, наукових, культурних та інформаційних зв'язків. У ХХІ ст. тенденція унормування виборчого процесу на європейському просторі отримала додатковий розвиток, коли більша частина держав почала інтенсивно гармонізувати демократичні принципи побудови правової системи, де право громадян гарантовано систе-

мою правового контролю.

Структура політико-правових принципів та вимог щодо незалежної підготовки, проведення виборів та визнання їх результатів є основною формою правозахисної гарантії демократії, прав та свобод людини та самого ж громадянина, які визнані європейською спільнотою стандартом і нормою оптимального устрою життя.

Серцевину європейських стандартів управління виборчим процесом, перш за все, складають п'ять принципів виборчого права: загальності, рівності, вільного, прямого виборчого права і принцип таємності голосування. Крім того, вибори мають провадитися регулярно через «розумні» проміжки часу. Слід зауважити, що втілення в життя таких всезагальних принципів вимагає ряд процедур та викликає чимало труднощів. Проте ці принципи визначаються базовими положеннями, що також деталізують та конкретизують зобов'язальні договірні виборчі стандарти, від яких жодна європейська держава відхилитися не може.

Практично всі ці принципи зазначені у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права.

За визнанням учених українське виборче законодавство збалансоване з точки зору правових демократичних форм. Говорячи про це, Україна теж належить до держави, яка є колишньою республікою в межах зобов'язань колишнього СРСР, тому що вона була учасником майже в усіх міжнародних договорах.

Щодо впровадження європейських стандартів виборів в українське виборче законодавство, то тут фахівці виділяють декілька їх рівнів.

Первинний, базовий рівень європейських виборчих стандартів становлять вимоги міжнародних актів універсального характеру. До цього рівня належать ряд документів, які прийняті Організацією Об'єднаних Націй (ООН), в яких проголошуються права і свободи людини як визначальних цінностей буття.

До базових документів цього рівня належать такі:

- Загальна декларація прав людини, затверджена Генеральною Асамблеєю ООН (10 грудня 1948р.)

- Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (1966, чинний з 1976)

- Конвенція про політичні права жінок (20 грудня 1952р.).

Базові джерела європейських виборчих стандартів констатують принципи свободи і рівності людей, на які має спиратися державна влада країн світу при забезпеченні виборчого права своїх громадян. Стаття 21 Загальної декларації прав людини проголошує: «Кожна людина має право брати участь в управлінні своєю країною безпосередньо або через вільно обраних представників. Кожна людина має право рівного доступу до державної служби в своїй країні. Воля народу повинна бути основою влади уряду; ця воля повинна виявлятися у періодичних і нефальсифікованих виборах, які повинні прово-

дитись на основі загального й рівного виборчого права, шляхом таємного голосування або ж через інші рівнозначні форми, що забезпечують свободу голосування.»

Водночас документи універсального характеру, присвячені виборам, приймаються не тільки ООН, а й іншими міжнародними організаціями.

Порівняння універсальних виборчих стандартів з національним законодавством України свідчить про те, що вітчизняна політико-правова теорія та практика цілком сприйняли світовою спільнотою принципи і норми щодо організації та проведення виборів.

Таким чином, орієнтація України на європейське виборче законодавство набуває публічної оцінки та апробації законопроектів щодо виборів на рівні досліджень та порівнянь міжнародними експертами з цих питань у межах Європейської комісії за демократію через право. Це і є практичний шлях європейських стандартів виборчого права до українського законодавства.

1

https://old.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=82:1&catid=47:un&Itemid=74&lang=ru – Загальна декларація прав людини, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН

2. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_156 - Конвенція про політичні права жінок

3. 3. <https://westudents.com.ua/knigi/421-konstitutsyne-pravo-ukrani-pogorlko-vf.html> - Конституційне право України - Погорілко В.Ф.